

שמי: _____

מבדק 1- הקדמה וכללים בברכה ראשונה

שאלה 1

לפניכם ברכות. סמנו רק את הברכות שהן שייכות ל'ברכות הנהנין'.

- א. "ברוך אתה... אשר קדשנו במצוותיו וציוונו להדליק נר של שבת קודש"
 ב. ברוך אתה... המוציא לחם מן הארץ"
 ג. "ברוך אתה... עושה מעשה בראשית"
 ד. "ברוך אתה... בורא מיני בשמים"

שאלה 2

א. לפניכם הפתיח של הברכה. מלאו את המשימות לאחריו.

"ברוך אתה ה' אלוקינו מלך העולם"

מתחו קו תחת המילה שמשמעותה- הברכה והורדה של שפע
 הקיפו (בעיגול) את המילים שמראות שאנחנו מקבלים את ה' למלך.

ב. מדוע מותר לאחר הברכה לאכול מהמאכל? השלימו:

כאשר _____ הופכים להיות _____ השם, שהוא מלך _____, ובטלים אליו, _____ לנו _____ מכל מה
 שיש בעולם כעבדיו. כתוצאה מכך, _____ לנו צינורות של _____ ושפע.

תרגילון

עבדי, ליהנות, ברכה, מותר, אנחנו, נפתחים, העולם

שאלה 3

סמנו נכון או לא נכון

ענו על שבע מתוך תשע

1. ברכה ראשונה אומרים רק אם רוצים לאכול כמות מסוימת של המאכל. נכון/ לא נכון
2. כאשר מברכים על מאכל - צריך להחזיק אותו ביד ימין בשעת הברכה. נכון/ לא נכון
3. אם טועמים אוכל, כדי לדעת אם צריך מלח - **בכל מקרה** צריך לברך. נכון/ לא נכון
4. אם שותה מיץ כדי לבלוע כדור - **לא** צריך לברך. נכון/ לא נכון
5. אם שכח לברך על משקה, יפלוט אותו מהפה, ויברך על מה שנשאר לו או על משקה אחר. נכון/ לא נכון

לא נכון

6. אם הכניס לפה מים ושכח לברך, ואין לו עוד מים, למשל, במקום מְדַבְּרִי - יכול לברך כאשר המים בתוך הפה שלו. נכון/ לא נכון

7. אם יש לפניו תפוח ושזיף. יברך על אחד מהם ויפטור את השני. נכון/ לא נכון

8. אם דיבר בין הברכה לאכילה דיבור שלא לצורך האכילה- חייב לברך שוב. נכון/ לא נכון

9. אם ברך על פרי שלם, לא יחתוך אותו לפני האכילה, כי צריך לאכול מיד לאחר הברכה. נכון/ לא נכון

נכון

שאלה 4

משפחת כהן ירשה ביער ואכלה. דיני שמחה שיש פלחי אבטיח בקופסא. היא מחבבת מאוד אבטיח, ותיכננה לאכול כמה פלחי אבטיח. היא אחזה ביזה פלח אבטיח, ברכה "בורא פרי האדמה", ולאחר שסיימה לברך, האבטיח נפל על החול והתלכלך.

- מה דיני יכולה לעשות? בחרו את התשובה הנכונה.
- יכולה לקחת אבטיח אחר מהקופסא ולאכול- בלי לברך.
 - יכולה לקחת אבטיח אחר מהקופסא ולאכול- חייבת לברך שוב.
 - חייבת לאכול את האבטיח המלוכלך, כי היא בירכה עליו.
 - כל התשובות נכונות.

שאלה 5

בהמשך למקרה של השאלה הקודמת.

א. כאשר הפרי נפל מהיד וכבר אינו ראוי לאכילה.

באיזה מקרה **לא חייבים לחזור ולברך שנית על פרי אחר שלוקחים?** סמנו את התשובות הנכונות:

- בכל מקרה אם אוכל מאותו סוג של הפרי שברך עליו- גם אם הפרי לא היה לפניו בשעת הברכה.
- אם בשעת הברכה היה לפניו עוד מאותו סוג של פרי וחשב לאכול ממנו עוד.
- אם בשעת הברכה רצה לאכול רק מהפרי שברך עליו, ולא רצה לאכול עוד.
- לפי הספרדים, אם בשעת הברכה חשב לאכול עוד, אפילו שהפרי הנוסף לא היה לפניו.
- לפי הספרדים, בכל מקרה. גם אם הפרי לא היה לפניו בשעת הברכה.
- לפי הספרדים, אם היה לפניו מאותו הפרי, אפילו שלא חשב לאכול עוד.

ב. דיני לקחה פלח אבטיח נוסף מהקערה, בירכה עליו "בורא פרי האדמה" ואכלה.

אחיה דוד אמר לה: למה ברכת שוב? זו "ברכה לבטלה"!

א. מהי 'ברכה לבטלה'? בחרו את התשובה הנכונה.

- ברכה שלא חייבים לומר אותה.
- ברכה שלא מתאימה לסוג המאכל שאכלו.
- ברכה שלא נאמרה כראוי בכוונה.
- ברכה שיש ספק אם צריכים לומר אותה.

ב. איזה מושג דומה למושג 'ברכה לבטלה'?

- ברכות הנהנין
- ברכה שאינה צריכה
- ברכה בכוונה
- ברכות המצווה

ג. למה התכוון דוד כשאמר לדיני, שבירכה 'ברכה לבטלה'?

ד. האם דוד צדק? נמקו.

ה. מה הבעיה לברך 'ברכה לבטלה'?

ו. מה צריך לעשות אם בטעות בירכו 'ברכה לבטלה'?

בהצלחה!